

20^e Conferentie COLOSS (deel 2)

Tekst Wietse Bruinsma

In het eerste deel van dit verslag van de COLOSS-conferentie in Wageningen op 12 en 13 november 2024 kwamen de kernprojecten van COLOSS aan bod. De middag was gereserveerd voor presentaties van de diverse taakgroepen, waarvan redacteurs Wietse Bruinsma en Kees van Heemert enkele hebben kunnen bezoeken.

Werkgroep Varroa Control (Varroabestrijding)

Cameron Jack: Seasonal growth of *Varroa destructor* populations in Florida & Integrated Pest Management (IPM) strategies for sustainable control

(Seizoensvariatie in populaties van *Varroa destructor* in Florida en IPM-strategieën voor duurzame bestrijding)

De effectiviteit van behandelingen tegen varroa kan in de VS regionaal zeer variëren, ten gevolge van klimaatverschillen.

Tegen Apistan en CheckMite is er in de VS nu resistentie, tegen Apivar gedeeltelijk.

In de VS behandelen imkers ook in de lente, wat in Nederland ongebruikelijk is. In de lente gaat de opbouw van bijenvolken sneller dan die van varroapopulaties, waardoor behandeling op dat moment niet zinvol lijkt. Onderzoek toonde aan dat behandeling in de winter of de lente leidt tot een langzamere populatieopbouw van varroa dan behandeling in de zomer of herfst. Dit vinden we bij ons terug in de winterbehandeling.

Marco Pietropaoli: Queen ringing technique in Italy (Het 'ringen' van koninginnen in Italië)

Koninginnen krijgen een plastic ringetje om het achterlijf zodat ze geen eieren meer kunnen leggen. Dit komt dus neer op een methode om een tijdelijke broedstop te creëren, waardoor varroa meer moeite heeft om in broedcellen te stappen, met een reductie van de varroapopulatie als gevolg. Het is eigenlijk een soort van moderne kuisheids gordel.

In een onderzoek werd de methode op twee bijenstanden vergeleken met het bekendere inkooien van koninginnen en de totale broedwegname. Het resultaat was niet eenduidig: op beide standen werd een afname van volwassen bijen door het ringetje waargenomen. Niet zo verwonderlijk, natuurlijk. Vreemd genoeg werd slechts op één van de twee standen een afname als gevolg van inkooien waargenomen. Zowel bij geringde als bij ingekooide koninginnen waren er nogal veel dode koninginnen. In beide groepen verschenen in 15-20% van de volken moerdoppen.

Werkgroep Research Network for Sustainable Bee Breeding (Onderzoeksnetwerk voor Duurzame Bijenteelt)

Norman Carreck: Sustainable beekeeping: why & how? (Duurzaam bijenhouden: waarom en hoe?)

Deze presentatie ging voornamelijk over de totstandkoming van bijdragen van deze werkgroep aan het BEEBOOK van COLOSS. Hiervan zijn tot nu toe drie delen uitgekomen.

Doel van het COLOSS BEEBOOK project is het standaardiseren van methoden voor honingbij-onderzoek. Het boek is ook online te vinden (zie <https://coloss.org/activities/coreprojects/beebook/>).

Marina Meixner: Unhealthy brood odor (UBO) to test hygienic behaviour of bees (De geur van ongezond broed om het hygiënische gedrag van bijen te testen)

In dit onderzoek werd deze nieuwe methode vergeleken met de bekende pin test en het bevriezen van oppervlakten broed met vloeibare stikstof. Is het aanbieden van deze specifieke geurstof een goed alternatief? De aanname is dat de herkenning ervan door bijen gecorreleerd is met het kunnen opsporen van varroa.

Proeven in het onderzoeksinstituut van Kirchhain (Duitsland) leverden een slechter resultaat van UBO op dan de pin test voor wat betreft het terecht ontzegelen van cellen door werksters. Verder zijn er (nog) geen data beschikbaar over de herhaalbaarheid van de eigenschap of de overerfbaarheid. Bovendien is het (commercieel verkrijgbare) product erg duur. Het is dan ook de vraag of dit onderzoek wel een vervolg gaat krijgen.

Werkgroep Nutrition (Voeding)

Michel Bocquet: Standardization of research methods (Standaardisering van onderzoeksmethoden)

De kwaliteit van bijenvoer is weinig en niet goed onderzocht. Er zijn veel criteria te beschouwen en de proeven nemen veel tijd voordat je zeker bent van het resultaat.

Alessandra Giacomelli: Nutri survey (Enquête over voederpraktijken)

De presentatie ging over de evaluatie van voederpraktijken in de aangesloten COLOSS-landen. Vreemd genoeg kwam er veel respons uit Iran (één van de 127 aangesloten landen), dus zal er wel een behoorlijke vooringenomenheid in deze studie zitten. Er waren grote verschillen tussen hobby- en professionele imkers, zowel qua suikerhoudende voeders als qua eiwitvoeders. Professionele imkers voeren duidelijk meer van deze beide dan hobbyimkers. ●